

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/50/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1714209122
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vičková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1714209122.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vičkovej a členov senátu JUDr. Ondreja Krajča a JUDr. Moniky Holickej v právnej veci žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom 1 boulevard Haussmann, Paríž 75009, Francúzska republika, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, Bratislava, IČO: 47 258 713 (predtým CETELEM SLOVENSKO, a.s. so sídlom Panenská 7, Bratislava, IČO: 35 787 783), zastúpeného JUDr. Helenou Strachotovou, usadenou euroadvokátkou so sídlom Hviezdoslavova 7, Martin, proti žalovanému: G. X., B. X. V. X, L., o zaplatenie 2.530,84 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Pezinok zo dňa 16.septembra 2016, č.k. 9C/112/2014-108 v znení opravných uznesení zo dňa 15. novembra 2017, č.k. 9C/112/2014-133 a č.k. 9C/112/2014-134, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 2.530,84 eur s príslušenstvom z dôvodu, že právny predchodca žalovaného H. X., B.. XX.XX.XXXX uzatvorila so žalobcom Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru dňa 07.07.2011, na základe ktorej jej žalobca poskytol úver v sume 3.000 eur na nákup spotrebného tovaru a na základe ktorej bol žalobca oprávnený požadovať zmluvnú pokutu v sume 8% z každej čiastky, so zaplatením ktorej sa dostal dlžník do omeškania a v prípade omeškania dlžníka bol oprávnený požadovať tiež úrok z omeškania vo výške 0,08% denne z dlžnej sumy a ku dňu smrti právnej predchodkyne žalovaného dňa 31.12.2012 evidoval žalobca na jej úverovom účte nedoplatok 2.530,84 eur. Z obsahu dedičského spisu 13D 58/2013 zistil, že dedičom po zomrelej dlžníčke je jej syn- G. X. , t.j. žalovaný, podľa dedičského rozhodnutia 13D 58/2013-84, Dnot 85/2013 zo dňa 12.03.2014 a čistá hodnota nadobudnutého dedičstva je 1.390 eur. V konaní nebolo sporné uzavretie zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru medzi žalobcom a právnou predchodkyňou žalovaného. Predmetnú zmluvu posúdil ako spotrebiteľskú a zistil, že má charakter formulárovej zmluvy, ktorá je svojím obsahom určená pre väčší počet spotrebiteľov, bez možností individuálne dojednaných podmienok a zásahov do jej obsahu zo strany spotrebiteľa a takáto zmluva vopred obmedzuje spotrebiteľa v jeho zmluvnej voľnosti a stavia ho do postavenia slabšej zmluvnej strany, ktorá má v zásade iba dve možnosti, zmluvu ako celok prijať, alebo ju ako celok odmietnuť. Už samotný názov, označenie zmluvy, pôsobí zmätočne, keďže sa tu stretávajú obsahovo rôzne pojmy: Žiadosť / Zmluva o úvere, z čoho nie je jasné, čo vlastne spotrebiteľ podpisuje; zmluva je písaná drobným písmom a neprehľadne a je takmer vylúčené, že pri takto zlom textovom rozlíšení si spotrebiteľ riadne text prečítal celý a že mu i porozumel. Text Žiadosti / Zmluvy obsahuje viaceré produkty: Klasický spotrebiteľský úver bezúčelový, Revolvingový spotrebiteľský úver / Kreditná karta, Poistenie klienta, pričom nie je zrejmé, o ktorý z týchto produktov spotrebiteľ žiada, resp. zmluvu o ktorom z nich podpisuje. Zistený skutkový stav posúdil podľa § 470 ods. 1, § 489, § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z.

a uviedol, že ak aj žalobca spôsobom uvedeným v čl. IV-1.-1. VP rozhodne o poskytnutí úverového rámca v plnom rozsahu alebo nižšom rozsahu a vydání úverovej karty a následne poskytne klientovi peňažné prostriedky, a teda za zmluvu o revolvingovom úvere považuje žiadosť spotrebiteľa o zaradenie do zoznamu uchádzačov a o poskytnutie úverového rámca a vydanie úverovej karty / listinnú zmluvu / žiadosť následne potvrdí, ako to vyplýva z predloženej listiny, z potvrdenia však nevyplýva bez ďalšieho, že sa cíti byť viazaný aj časťou C / Zmluvy / Žiadosti, keďže čl. IV.-1.-1. prijatím žiadosti, a teda okamihom vzniku zmluvy o úvere je odoslanie oznámenia o prijatí žiadosti a poskytnutí úverového rámca adresované klientovi, bez osobitnej písomnej zmluvy, v ktorej by tento záväzkový vzťah bol bezpodmienečne individualizovaný v zmysle § 4 ods. 2 a 3 zákona č. 258/2001 Z.z. Dospel k záveru, že v danom prípade nedošlo k dodržaniu predpísanej písomnej formy v zmysle § 4 ods. 1 citovaného zákona, a preto zmluva o revolvingovom úvere je aj z tohto dôvodu neplatná, rovnako aj podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Je neprijateľné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala viaceré varianty, pričom na základe jednej má byť poskytnutý spotrebiteľský úver výhodnejšie ako na základe druhej a zároveň nie je možné určiť, ktorou variantou sa má zmluvný vzťah spravovať. Vzhľadom na uvedené žalobca nepreukázal oprávnenosť svojej pohľadávky čo do dôvodu a výšky. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal, pretože mu trovy konania nevznikli.

2. Proti tomuto rozsudku v časti zamietnutia žaloby v sume 1.469,32 eur podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote žalobca, a to z dôvodov nesprávneho skutkového a právneho posúdenia veci, žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania. Namietal, že z predložených dôkazov vyplýva, že poskytol právnej predchodkyňi žalovaného H. X. úver v sume 3.000 eur na nákup spotrebného tovaru na základe klasického spotrebiteľského úveru a na základe revolvingového úveru, ktorá skutočnosť bola preukázaná predloženými listinnými dôkazmi. Taktiež bolo preukázané, že právna predchodkyňa žalovaného uhradila ku dňu jej smrti sumu 1.530,68 eur. Súd prvej inštancie mal preto žalobcovi priznať bezdôvodné obohatenie v sume 1.469,32 eur so zákonným úrokom z omeškania ak dospel k záveru, že zmluva má vady, ktoré uviedol v odôvodnení rozsudku. Súd nie je viazaný právnym dôvodom, ktorý žalobca uviedol v žalobe, a ak dospeje k záveru, že zmluva je neplatná alebo k záveru, že úver je bezúročný a bez poplatkov vzhľadom na vady zmluvy, musí posúdiť aj nárok žalobcu na bezdôvodné obohatenie. Podľa jeho názoru sa súd prvej inštancie v rozpore s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. nevysporiadal dostatočne so skutkovým ani s právnym posúdením veci, odôvodnenie napadnutého rozsudku je nedostatočné a z toho dôvodu je napadnutý rozsudok nepreskúmateľný.

3. Žalovaný sa v odvolacom konaní nevyjadril.

4. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti a v medziach uplatnených odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

5. Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie veci je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho však interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

6. V prejednávanej veci sa žalobca domáhal proti žalovanému zaplataenia žalovanej istiny s príslušenstvom na základe zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 07.07.2011, uzavretej s právnou predchodkyňou žalovaného, na základe ktorej jej poskytol úver v sume 3.000 eur na nákup spotrebného tovaru, pričom v písomnom podaní doručenom súdu dňa 29.03.2016 žalobca uviedol, že právna predchodkyňa žalovanému mu na poskytnutý spotrebiteľský úver uhradila iba sumu 1.530,68 eur. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania správne dospel k záveru, že zmluva uzavretá medzi žalobcom a právnou predchodkyňou žalovaného nespĺňa zákonom stanovenú písomnú formu a z toho dôvodu je neplatná, ktorý právny záver súdu prvej inštancie žalobca v odvolaní ani nenamietal, avšak vzhľadom na tvrdenie žalobcu, že na základe tejto zmluvy poskytol právnej predchodkyňi žalovaného sumu 3.000 eur, z čoho mu zaplatila len sumu 1.530,68 eur, bolo potrebné nárok žalobcu v časti o zaplataenie sumy 1.469,32 eur posúdiť aj z hľadiska nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia. Z ust. § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že

kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať, pričom bezdôvodným obohatením je aj majetkový prospech získaný plnením z neplatného právneho úkonu; pričom súd pri posudzovaní dôvodnosti žalobou uplatneného nároku nie je viazaný jeho právnym posúdením stranou sporu. Žalobca je v žalobe povinný okrem iných náležitostí uviesť rozhodujúce skutkové okolnosti, avšak právne posúdenie veci prislúcha súdu. Súd prvej inštancie sa však v danom prípade s tvrdeniami žalobcu o poskytnutí plnenia právnej predchodkyni žalovaného nezaoberal a predložené listinné dôkazy o týchto tvrdeniach žalobcu nevyhodnotil.

7. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie, keď neaplikoval pri závere o neplatnosti zmluvy príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka, upravujúce vydanie bezdôvodného obohatenia, a z hľadiska týchto skutočností rozhodujúcich pre posúdenie dôvodnosti žalobcom uplatneného nároku z titulu vydania bezdôvodného obohatenia predložené listinné dôkazy nevyhodnotil a nevyvodil z nich skutkové závery.

8. Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že súd prvej inštancie založil svoj záver o nepreukázaní oprávnenosti uplatnenej pohľadávky čo do dôvodu a výšky žalobcom na nesprávnom právnom posúdení veci, pre ktoré sa ďalšími podstatnými stránkami veci samej, tvrdeniami strán a predloženými listinnými dôkazmi z hľadiska preukázania žalobcom uplatneného práva na zaplatenie žalovanej istiny s príslušenstvom, nezaoberal. Rozhodnutie vo veci samej odvolacím súdom by však za tohto stavu v celom rozsahu nahrádzalo prvoinštančné rozhodnutie, čím by bolo stranám sporu odoprené právo namietať správnosť skutkových a právnych záverov na inštančne vyššom súde, a tým aj možnosť preskúmania správnosti záverov odvolacieho súdu, ku ktorým by dospel právnym posúdením skutkových zistení z hľadiska tých rozhodujúcich skutočností, ktoré považoval za významné na rozdiel od prvoinštančného súdu, ktorý sa nimi buď dostatočne náležite nezaoberal, alebo opomenul vôbec zaoberať. Posúdenie podstaty veci v rámci dvojinštančnosti veci v rámci dvojinštančného súdneho konania je však súčasťou práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces a požiadavke dôsledného rešpektovania princípu dvojinštančnosti konania možno v preskúmvanej veci plne vyhovieť iba kasačným rozhodnutím.

9. So zreteľom na vyššie uvedené dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, v dôsledku ktorého nevykonal ďalšie dôkazy a nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 389 ods. 1 písm. c/ C.s.p. zrušil a vec mu podľa § 391 ods. 1 C.s.p. vrátil na ďalšie konanie, v ktorom súd prvej inštancie, viazaný právnym názorom odvolacieho súdu v zmysle § 391 ods. 2 C.s.p., znovu posúdi dôvodnosť žaloby žalobcu na zaplatenie žalovanej istiny s príslušenstvom aj z titulu vydania bezdôvodného obohatenia, a to po vyhodnotení žalobcom predložených listinných dôkazov aj z hľadiska skutočností rozhodujúcich pre posúdenie vzniku bezdôvodného obohatenia u žalovaného na úkor žalobcu. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne podľa § 396 ods. 3 C.s.p. aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania.

10. toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom

rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).